משילין פרק חמישי ביצה מ.

מי שזמן אצלו אורחים. מעיר אמרת ויבואו אצלו על ידי ערוב: לא יוליכו. לאחר שעורה מנות בידם לביתם לסעודת הלילה: אלא אם כן זכה להם. ע"י אחר: מנותיהם מערב יו"ט. שמכרם בעל הבית זה לאדם אחר במשיכה ואמר לו זכה במנות הללו לפלוני ולפלוני דזכין לו לאדם שלא בפניו והיו שלהם מבעוד יום ליתן כרגליהם: גמ' אם הכנים ברשות. שורו וקדרותיו ופירותיו לאחר מכרו בעל אחר מייב בנזקין ורישא דהך מתני' בנכנס קמא דכי אמר ליה עול ועול ואנטר קאמר ליה: לימא. הך פלוגתא דהכא כי הך אחנא מסוס דאמר רב הלכה כרבנן דקיימי ברשותיה לענין שמירה הוא הדין לתחומין: אמר לך רב. הכי אנא דאמרי אפי' לרבי דאילו רבי לא פליג אלא בדלא פרש אלא עול אמתא אמר ליה וסבר רבי עול ואנטר את קאמר ליה אבל מפקיד פירות דהכא לאו בתמתא עסקינן אלא בדקביל לנטירותא: ושמואל אמר אנא דאמרי. כהא אפי' לרבנן עד כאן לא קאמרי רבנן התם דקיימי ברשות בעל אחר אלא לענין שמירה דיין דסבירא להו דמסתמא עול ואנטר לך קאמר ליה כ"ש דבעל השור מינח ניחא ליה דמוקי שורו ברשותו דבעל אחר לשמרו דאי מזיק האי שור לבעל אחר לא מיחייב עליה אבל הכא לענין תחומין מי ניחא ליה לאינים כו': תנן ואם ערב הוא פירותיו כמוהו. אלמא כרגלי המפקיד עינהו: שיחד לו קרן זוית. דאוקמיה בינתא הלכך ברשות המפקיד הן אבל הכא דמסכן שומר וקבל עליו שמירתן הרי הן כרגלין: אא"כ זכה. וכי זכה מיהא מוליכין והרי בידו הופקדו לאחר זכיה וש"מ כרגלי המפקיד הן: וזכה שאני. שהרי כל עצמו לא עשה אלא להוליאו מסביתתו ולהעמידו בסביתה שלהן וברשותן: אלא בשרא בעברא דדשא. בבית אוספיתכניה שנתנו לו טבחי העיר מבעוד יום והוא היה בן עיר אחרת שמעבירין לו לבוא לכאן: ה"ג א"ל אם אם אנים ויל עקיל ואי אינהו אנו לך. לגרכך לא תעקול להוליכן לעירך ולקמיה מפרש טעמא ואזיל: שאני עברא דדשא. כלומר שאני הכא דתליגנו איהו גופיה בעברא דדשא והם לא קבלוהו מידו לשמרו דכמי שיחד לו קרן זוית דמי: א"ל רב הלל לרב אשי ואי אינהו אנו ליה לא עקיל והאמר שמואל שור של פטם הרי הוא כרגלי כל אדם. אלמא כיון דאוקמיה במתסכתו ברשות כל מי שיקנהו מותר הקונה להוליכו למקומו והכא נמי הא ברשותיה אוקמיה במתסכתו ברשות כל מי שיקחנו: א"ל רבינא לרב אשי ואי אינהו אנו ליה לא עקיל והא"ר יוחנן הלכה כר' דוסא. דאמר הרי הוא כרגלי המפקיד, אוקמה רב בדיחד להן [קרן זוית] ולא אילו הן מדבריות, והא בעא מינה ר' שמעון בר' פצעילי תמרה לר' שמעון מהו, ואמר ליה אין מוקצה לר' שמעון

מסורת הש"ס

א) כ"ק מז: מט: כ"מ פט:, כ) [שבת קכח.], ג) לעיל לח., ד) [לעיל לז:], ה) לעיל לז., ו) שבת מה: קנו., ז) שבת מה: [תוספתא פ"ד], ח) שבת מה:,

מוסף רש"י

אם הכנים ברשות בעל החצר חייב. משנה היא בפרק שור שנגח את הפרה (מז.) בקדר שהכנים קדרותיו ושכנן שורו של בעל הבית לו הכנים שורו ונגחה שורו של בעל הבית לו שהכנים פירותיו ואכלתן בהמתו, בעל הבור חייב כמוקן, דכי אמר ליה עול, עול ואנטר לך קאמר ליה, והוא הדין הכא קמתמה בשוק (ב"מ פא:). רבי אומר לעולם אינו חייב. דעל ידיב ונטר לך קאמר, וה"א לבעל קמתמה בשוק (שם). שור של פטם. שמפטם שוורים למכור, הרי הוא כרגלי כל אדם. אפילו כן עיר אחרת שבא לכאן מעיר לעיר, מוליכו למקומו, דכיון דאורחיה לטיולי, מתתמול אוקמיה ברשותיה דמתן דאתי למחר לחזר ליה (לעיל לח.). הבהמה והכלים. כרגלי הבעלים. שהשולח לו ליקח בהמה לו כלים מתחכו ביום טוב, לוי יכול להוליכם אלא למקום שהבעלים הרשאוים מוחזרין לילך שם, ואם עירבו לגפון לא יוליכנו זה לדרום (ערובין צז.) ואם לא ערב יש לה אלפים לכל רוח העיר (לעיל לז.) כשם שאין אדם יכול לילך ביו"ט אלא עד תחום שבת, כך בהמתו אינה יכולה לילך חוץ לתחום, וכלי נמי אין לו רשות לשנות חוץ לתחום (הארה ת"א סי' שסז). אין משקין ושוחטין. דרך להשקות בהמה לפני שחיטה שהרא ניחה להפסיק (שבת מח:) לוחמא דמילתא נקט (שם קנו.). את המדבריות. הבריאות (שם מח:) שרועות כאפר תמיד ולנות בתוך התחום (שם קנו.). פצעילי תמרה. תמרים הנלקטים קודם ביטולן וכוסין אותם בפלים שעושין מלילנין והן מתבטלות מלילנין, מהו לאחל מהן קודם ביטולן, מי מודה בהן דמוקצות הן בגזיגרות וכיוצא בהן לא לא (שבת מה:).

רבינו חננאל

איתמר המפקיד פירות אצל חבירו, רב אמר כרגלי המופקדין אצלו ושמואל כרגלי המפקיד. לימא אודו לטעמייהו דתנן בב"ק בפרק שור שנגח את הפרה, אם הכניס ברשות, בעל חצר חייב, רבי אומר בכולן אינו חייב עד שיקבל עליו בעל הבית לשמור, ואיתמר אמר רב הונא אמר רב הלכה כחכמים, ושמואל אמר הלכה כרבי, אמר לך רב אנא דאמרי אפילו לר' עד כאן כר', וכבר פירשנוהו במקומו. והא דתנן אם ערב פירותיו כמוהו, דשמעינן מינה כרגלי המפקיד, אוקמה רב בדיחד להן [קרן זוית] ולא קיבל להיות מופקדין אצלו, לפיכך ברשות בעליו עומדין. רב חנא בר חנילאי תלא בישרא בעיברא דדשא, והמפקידו אצל בעל

עין משפט נר מצוה

נח א מיי' פ"ה מהלכי יו"ט הלכה יב טוש"ע ס"ח סימן שמ סעיף יח:
נט ב מיי' פ"ג מהלכי מקוה ממון הלכה יד [וסה"ז הלכה הן] סמג עשין סו טור ש"ע ח"מ סימן שלג סעיף ג [וסימן שלג סעיף ה ועי' כהג"ה בסימן רלח סעיף ג]:
ס ג מיי' פ"ה מהלכות יו"ט הלכה יג טוש"ע ס"ח סי' שמ סעיף יח:
סא ד ו מיי' פ"ג מהלכות יו"ט הל' כ סמג לאוין סה טוש"ע ס"ח סימן תלז סעיף ב [וסימן תלח סעיף ג: ה [בטוש"ע י"ד סימן לט סעיף יב וס"ך שם]:
סב ז מיי' פכ"ו מהלכי שבת הלכה יד סמג לאוין סה טוש"ע ס"ח סימן שי סעיף כ:

רבינו חננאל (המשך)

הבית בערב יו"ט, ואתא ביו"ט לגבי רב הונא, וא"ל מהו למישקליה ולמיזל היום בתחום שלי, א"ל אי אנת תלית ליה בעיברא דדשא מוכחא מילתא דלא אפקדתיה לגבי מריה דביתא, ואע"ג דאמר רב כרגלי המופקדין אצלו בכי האי גוונא מודי רב דהוא כרגלי המפקיד, ואי אנת אפקדתיה גבייהו ואיגהו תלו לא תשקול. ואקשינן וכי האי גוונא אי אינהו תלו, והאמר שמואל שור של פטם כרגלי כל אדם, דכיון דמכרזי עליה כל אדם דעתיה עליה, וכ"ש זה שכבר קנה. א"ל רבינא לרב אשי [1]ואי הוו אינהו תלי שקיל, והא"ר יוחנן הלכה כר' דוסא דאמר הלוקח בהמה מחבירו מעיר"ט אע"פ שלא נתנה לרועה אלא ביו"ט הרי הוא כרגלי הרועה, ואוקימנא ברועה אחר. א"ל רב אשי לרב כהנא ואי אינהו תלו לא שקיל, והתנן השואל כלי מחבירו מערב יו"ט כרגלי השואל, הנה אע"פ שהן ברשות המשאיל כרגלי השואל הן. ואסיקנא אלא רב הונא הכי קאמר, רב חנא בר חנילאי בעברא ובעברא בשמעתיה הוא, אי איהו תלא גלי דעתיה דכי יהיב סימנא שקיל ליה ולא מסח דעתיה, ואי אינהו תלו חייש דלמא מחלפי ליה [2]ומסח דעתיה מינייה. מי שזמן אצלו אורחין לא יוליכו בידם מנות אא"כ זכה להן במנותיהן מערב יו"ט. [מתני'] אין משקין ושוחטין את המדבריות אבל משקין ושוחטין את הבייתות. למה לי למיתנא משקין, מילתא אגב אורחיה קמ"ל דלישקי אינישי והדר לישחטי, מ"ט דכי אכא שירכא משמנא [3]. תיר אלו הן מדבריות שיוצאות ורועות בא"[פרן] [ב]פסח ונכנסות ברביעה [ראשונה], בייתיות שיוצאות ורועות חוץ לתחום ובאות ולנות בתוך התחום. ר' אומר אילו ואילו בייתות הן, אלו הן מדבריות שיוצאות ורועות באפר ואין נכנסות בישוב לא בימות החמה ולא בימות הגשמים. ומקשינן ומי אית ליה לר' מוקצה בלל דקתני אילו הן מדבריות, והא בעא מינה ר' שמעון בר' פצעילי תמרה לר' שמעון מהו, ואמר ליה אין מוקצה לר' שמעון

---

[1] נתלה בל"ו ואי אינהו תלו ליה לא שקיל. [2] נתלה דדגיגו ד"ל ס"ל דכיון דמסח דעתיה מינייה אסור משום תחומין וכן פי' הרב המאירי ז"ל ואילו דכיון על רבינו ז"ל. [3] כ"ה נ' הר"ף ז"ל ועי' בס"ך יו"ד סימן ל"ט ס"ק ל"ב.

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com